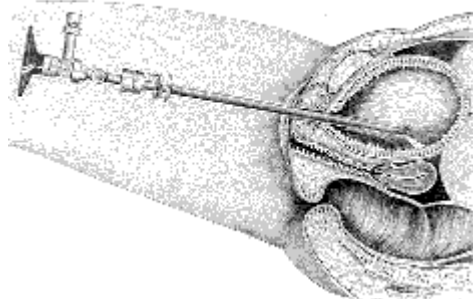

NVOG Voorlichtingsbrochure CYSTOSCOPIE

CYSTOSCOPIE

1. Wat is een cystoscopie?
2. Hoe verloopt het onderzoek?
3. Wat merkt u van het onderzoek?
4. De uitslag
5. Complicaties

1. Wat is een cystoscopie?

Bij een cystoscopie bekijkt uw arts de binnenkant van de urinebuis en de blaas. Dit gebeurt via een soepel buisje met een kleine camera, dat in de plasbuis wordt geschoven. Dit instrument heet een cystoscoop.

Uw arts kan voorstellen om een cystoscopie te doen als u vaak heel nodig moet plassen (overactieve blaas) of als u bloed bij de urine heeft.

2. Hoe verloopt het onderzoek?

Vorbereiding

Voor het onderzoek is thuis geen speciale voorbereiding nodig. Het onderzoek kan gewoon doorgaan als u menstrueert.

Wie doet het onderzoek?

Een uroloog of gynaecoloog doet het onderzoek, en meestal is er ook een verpleegkundige bij.

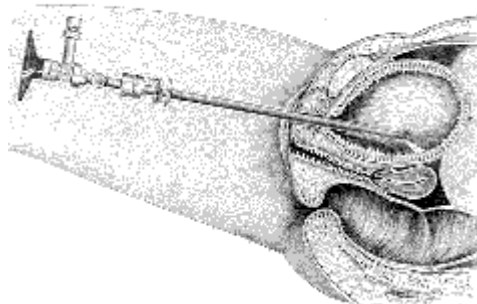
Wat gebeurt er precies tijdens het onderzoek?

Tijdens het onderzoek is uw onderlichaam bloot. U kunt in een kleedkamer uw broek of rok en ondergoed uittrekken. Daarna gaat u op een onderzoeksstoel zitten, met uw benen gespreid in steunen.

De arts of verpleegkundige maakt eerst de schaamlippen schoon met een desinfectiemiddel. Daarna spuit hij een verdovend glijmiddel in de plasbuis. Het duurt een paar minuten totdat deze verdoving werkt. Vervolgens brengt de arts de cystoscoop via de urinebuis in de blaas. Dit voelt wat vervelend aan, maar is niet pijnlijk.

Een lege blaas heeft plooien en is niet zo goed te bekijken. De arts laat daarom via het slangetje wat water in de blaas lopen, zodat de plooien verdwijnen. Vervolgens bekijkt hij de binnenkant van de urinebuis en de blaas.

Als de arts afwijkingen ziet, kan hij een biopsie nemen. Hij haalt dan een stukje weefsel uit de blaas of urinebuis weg. Dit weefsel wordt zo snel mogelijk in het laboratorium onderzocht.

Na het onderzoek

Na de cystoscopie moet u de spoelvloeistof misschien uitplassen, terwijl u nog op de onderzoeksstoel zit. De onderzoeksstoel wordt dan rechtop gezet en de urine wordt opgevangen in een maatbeker waarbij de snelheid en de hoeveelheid van de plas wordt gemeten. Daarna kunt u zich weer aankleden. De arts kan u na de cystoscopie antibiotica geven om een infectie te voorkomen. Het is belangrijk dat u alle pillen slikt, ook als u geen klachten heeft.

Naar huis

U kunt direct na het onderzoek naar huis gaan. U mag zelf autorijden, fietsen of met het openbaar vervoer reizen.

3. Wat merkt u van het onderzoek?

Veel vrouwen vinden het vervelend om tijdens een onderzoek met gespreide benen te zitten. Dat is begrijpelijk, maar niet nodig. Het kan wel helpen om tegen de arts of verpleegkundige te zeggen dat u hier moeite mee heeft. Dan kunnen zij daar rekening mee houden. Dankzij het verdovende glijmiddel in de plasbuis doet het onderzoek geen pijn. U kunt wel een vreemd gevoel hebben als de cystoscoop door de plasbuis wordt geschoven. Verder moet u plassen zodra de spoelvloeistof de blaas heeft gevuld, maar dat kan niet zolang de cystoscoop in de blaas zit. De aandrang om te plassen, is meestal niet prettig.

4. De uitslag

Als er niets afwijkends is te zien in de urinebuis of blaas, zal de arts u dat meteen vertellen. Soms wordt een stukje weefsel in het laboratorium onderzocht. Het duurt meestal een week voordat die uitslag bekend is. Uw arts zal de uitslag dan bij uw eerstvolgende afspraak met u bespreken.

5. Complicaties

Een cystoscopie kan een blaasontsteking veroorzaken, hoewel dat niet zo vaak voorkomt. Ernstige complicaties zijn niet te verwachten. Soms zijn de blaas en urinebuis wat geïrriteerd na het onderzoek. Het plassen kan een paar dagen branderig aanvoelen en u moet misschien vaker naar het toilet. U kunt wat bloed in de urine zien, vooral als er een biopsie is genomen. Dit kan geen kwaad.

Als u hier langer dan een paar dagen last van heeft of als de klachten erger worden, is het verstandig contact op te nemen met uw arts. Doe dat ook als u veel pijn heeft of koorts krijgt. De arts controleert dan of u een blaasontsteking heeft.

Nog vragen?

Aarzel niet om vragen te stellen aan uw gynaecoloog of huisarts.

Auteurs: Erica Janszen, Kirsten Kluivers, Saskia Nienhuis †, Mirjam Weemhoff en Bart Broekman, namens de Werkgroep Bekkenbodem van de NVOG. Met medewerking van Hans van Geelen, voorzitter van de Stichting Bekkenbodem Patiënten.

© 2009 NVOG

Het copyright en de verantwoordelijkheid voor deze folder berusten bij de Nederlandse Vereniging voor Obstetrie en Gynaecologie (NVOG) in Utrecht. Leden van de NVOG mogen deze folder, mits integraal, onverkort en met bronvermelding, zonder toestemming vermenigvuldigen.

Folders en brochures van de NVOG behandelen verschillende verloskundige en gynaecologische klachten, aandoeningen, onderzoeken en behandelingen. Zo krijgt u een beeld van wat u normaliter aan zorg en voorlichting kunt verwachten. Wij hopen dat u met deze informatie weloverwogen beslissingen kunt nemen. Soms geeft de gynaecoloog u andere informatie of adviezen, bijvoorbeeld omdat uw situatie anders is of omdat men in het ziekenhuis andere procedures volgt. Schriftelijke voorlichting is altijd een aanvulling op het gesprek met de gynaecoloog. Daarom is de NVOG niet juridisch aansprakelijk voor

eventuele tekortkomingen van deze folder. Wel heeft de Commissie Communicatie van de NVOG zeer veel aandacht besteed aan de inhoud. Dit betekent dat er geen belangrijke fouten in deze folder staan, en dat de meerderheid van de Nederlandse gynaecologen het eens is met de inhoud.

Andere folders en brochures op het gebied van de verloskunde, gynaecologie en voortplantingsgeneeskunde kunt u vinden op de website van de NVOG: www.nvog.nl, rubriek voorlichting.